

Največji slovenski dnevnik
v Zedinjenih državah
Velja za vsa leta \$4.00
Za pol leta \$2.50

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily
in the United States.
Issued every day except Sundays
and Legal Holidays.
154,000 Readers.

TELEFON: 2878 CORTLANDT.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 197. — ŠTEV. 197.

NEW YORK, FRIDAY, AUGUST 22, 1919. — PETEK, 22. AVGUSTA, 1919.

VOLUME XXVII. — LETNIK XXVII.

DEVIŠKI GOVOR McCORMICKA

SENATOR McCORMICK JE POKAZAL V SVOJEM GOVORU, KAKO SO SI ANGLIJA, FRANCIJA IN JAPONSKA RAZDELILE SVET SOGLASNO Z LIGO NARODOV. — ODLOČEN GOVOR PROTI LIGI. — IMPERIJALISTIČNA KONTROLA PODJARM-LJENIH DEŽEL OD STRANI VELESIL V LIGI NARODOV.

Washington, D. C., 20. avgusta. — Imperijalizem v mirovni pogodbi in pri razdelitvi velikih delov zemlje med Anglijo, Francijo, in Japonsko, je bil glavni predmet govora, katerega je imel v senatu Mr. McCormick iz Illinoisa. Bil je to deviški govor senatorja McCormicka. Nudil je živahno sliko obsega razdelitve sveta v obliki zemljevida istočne poloble, kateri zemljevid kaže v barvah pridobitve ozemlja imenovanih velesil. Obrazložil je na kratko zgodovino imperijalistične kontrole podjarmljenih dežel od strani evropskih velesil ter trdil, da je imela ta kontrola v splošnem le slabe posledice v kolikor pride v poštev blagostanje prizadetih narodov.

Prav posebno se je pečal z angleškim nadgospodstvom v Indiji in Egiptu ter navedel angleške pisatelje v dokaz svojih trditvev. Celi predmet pa je nakratko označil z naslednjimi izjavami:

— Kar je resnično o angleški, je resnično tudi o francoski in japonski nadvladi nad podjarmljenimi narodi. Ta nadvlada je prinesla materialno prosperiteto, a nikakega demokratičnega napredka. Skoro kamorkoli greste med te stotine milijonov v Aziji in Afriki, naletite na upor in ustajo. Našli boste celo tekono sedanjega in preteklega leta zaporne kazni brez obravnave ter samarične deportacije političnih agitatorjev. (To se dogaja tudi v naših slovenskih krajih, kjer vlada polentarska civilizacija ter se šopiri polentarski imperijalizem. Mr. McCormick!) Našli bi danes angleške čete v veliko večjem številu kot pa v preteklih generacijah. Našli bi v Indiji angleške posadke, ki so stopile na mesto indijskih čet.

Poglejte na dolge meje teh podjarmljenih narodov. Naštete tisoče milj, ki gredo ob onih Rusije in Kitajske. Dotikajo se ruskega Pamirja in ruskega Kavkaza. Če bodo kedaj ti podjarmljeni narodi vstali in če jim bodo Kitajci ali Rusi podali roke, potem bo to soglasno z določbami Lige narodov pomenjalo "agresijo ali napad od zunaj". Nato bodo morali korakati naši mladi ljudje, na tisoče njih, da poženejo nazaj zavojevalce od Jalu, Gangesa, Tigrisa ali Evfrata.

Sreča je, da ne obstaja več med senatorji nobena razlika v mnenju glede pomena člena X. Za to se imamo zahvaliti v prvi vrsti odkritosrčnosti in pogumu senatorja iz Montane. Če bodo postale Združene države del te pogodbe, čeprav ne potrebujejo naše meje nikakih porokov, čeprav ni nikakih sovražnikov, proti katerim bi morali poklicati druge na pomoč, bo postala Amerika — veliki rezervuar bogastva in moške sile — porok za vse meje celega sveta, vključno onih obširnih avtokracij Francije in Anglije.

Oni angleški državnik, ki so sestavili besedilo glede Lige, so zelo dobro vedeli v času, ko so spisali člena X. in XI., da morajo v bodočnosti izbruhniti revolucije med podjarmljenimi narodi.

Svet lahko nastopi v vsaki zadevi, tikajoči se miru sveta. (Člen IV.) — Vsako pretžno vojno se proglasa za zadevo brigade cele Lige in slednja naj vprizori vsako akcijo, ki se ji zdi primerna in uspešna, da zavaruje mir med narodi. (Člen XI.) — Izjavlja se tudi, da bo osnovna pravica vsakega člana Lige opozoriti svet na sve okoliščine, tikajoče se mednarodnega razmerja, ki bi pretile motiti mir ali dobri sporazum med narodi, od katerih je odvisen mir. (Člen XI.)

Pretehtajte te določbe v zvezi s paragrafom, ki je pokopan sredi dolgega petnajstega člena dogovora in ki ni bil vsebovan v prvobojnem besedilu:

— Če bi ne mogel priti svet do sklepa, katerega bi odobrili soglasno člani tega sveta in sicer drugi kot pa zastopniki ene ali več spornih strank, si člani Lige rezervirajo pravico, da vprizoro tako akcijo kot se jim zdi potrebna za vzdržanje pravice in resnice.

Ni prijetna naloga primerjati zavojevanja s prelomljenimi ali pozabljenimi obljubami, ki tvorijo neločljiv del zgodovine osemnajstega in devetnajstega stoletja, a če tega ne storimo, ne moremo razumeti, kako so se evropske demokracije ujele v verige istih ljudi, katere imajo podjarmljene. Le na ta način moremo razumeti, kako bi nas lahko sedanji pogoji Lige pozvali na vojno, da obdihnemo one podjarmljene narode v podjarmljenju.

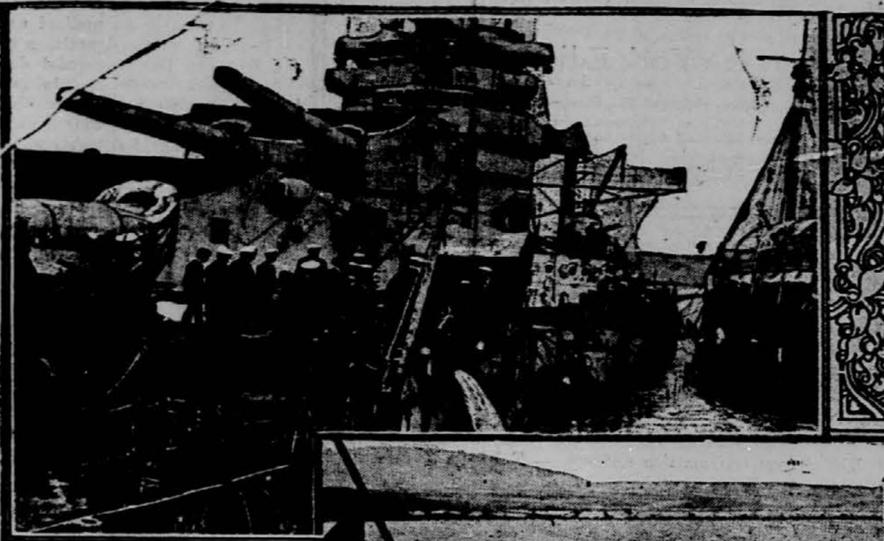
Ker se borita v duši človeka dve naravi, tu je tudi najti dve Franciji. Prva je Francija, koje sinovi so umrli za prostost junštvom, ki je brez primere in druga je Francija, koje zavojevalne zmage so ponesele svoje orle od Moskve pa do Gibraltarja. V življenjski dobi mož v tej zbornici je sledila Francija Napoleonu III. in Boulangerju prav tako kot Thiersu in Gambetti.

Slične sile so na delu druga proti drugi v Angliji, — v Angliji, ki je govorila skozi usta Hampdena in Gladstone-a prav tako kot skozi usta lorda North in Disraeli-ja. Če bomo podpisali imperijalistične obveznosti in reakcionarne namene desetega in enajstega člena dogovora glede Lige narodov, če se bomo vdeležili rakosanja Kitajske, — bomo dali novega življenja onemu duhu imperijalizma, ki se je porodil iz zmage, ter bomo pustili na cedilu može v Evropi, ki so si drznili protestirati proti tej pogodbi.

Gorje sveta radi nasilja! Treba je, da pridejo nasilja. Gorje pa človeku, po katerem pride nasilje.

V probujajočem se Orientu — na Kitajskem in v onih zavojevanih in podjarmljenih deželah preko — je dvakrat toliko milijonov kot jih je bilo v vseh deželah zapadne Evrope, ki so bile zapletene v vojno. Če bomo omahovali v svoji dolžnosti, če bomo privolili v vsaj nekoliko omehotilo, se bomo privolili, da postane Amerika orožje

DVIGANJE POTOPLJENIH NEMŠKIH LADIJ.

SALVAGE OPERATIONS PROCEEDING ON ONE OF THE SCUTTED GERMAN SHIPS. PHOTO'S FROM THE SPHERE, LONDON.

GOVERNERJI IN GENE ŽIVIL

Narodni problem in z njim se mora pečati zvezna vlada s sodelovanjem posameznih držav.

Salt Lake City, Utah, 21. avgusta. — Konferenca governerjev je sprejela resolucijo, določajočo komitej sedmih članov, ki bodo odšli v Washington, kjer se bodo posvetovali s predsednikom Wilsonom glede vprašanja, kako bi mogle države najboljšje sodelovati z vezno vlado pri znižanju življenjskih stroškov.

— To je narodni problem in pečati se mora z njim zvezna vlada s sodelovanjem posameznih držav, — je rekel governer Gardner iz Missouri, ki je vložil omejenjeno resolucijo.

Po omenitvi prevladajočih visokih cen pravi resolucija: — Skrajno važno je, da se vprizori hitro in uspešno akcijo od strani zveznih in državnih oblasti.

Po konferenci s predsednikom Wilsonom bo mogoče komitej na svetovalni konferenci governerjev, naj se zopet snide, če bo smatral to za potrebno.

VELIK "MOONSHINE" ŽGANJEK.

Cleveland, Ohio, 21. avgusta. Največji "moonshine" žganjekuh po mnenju uradnikov v Ohio je bil uničen tekono pretekle noči, ko so detektivni in zvezni uradniki iz Clevelanda navalili na neko hišo v gozdu, v bližini Fullerton.

Aretirali so štiri člane družbe, ki je proizvajala žganje ter zaplenili 350 galonov Whiskey-a. Uradniki so našli povsem moderne priprave za kuhanje žganja.

VOJAŠKE ČELADE.

Washington, D. C., 20. avgusta. — Jeklene čelade so bile oficijelno sprejete kot del armadne vojne opreme in sedaj so bili storjeni koraki, da se zagotovi potrebno rezervno zalogo tega tipa.

Angeliške čelade, katere je rabila ameriška ekspedicijska armada, bodo stavljene izveš rabe, z izjemo 600 tisoč komadov, ki bodo ostali v rabi, dokler ne dobi armada zadostnih zalog čelad novega tipa.

MEHIŠKE ZMEDE

Kapitan je ujel bandita, o katerima trdi, da sta bila v družbi onih, ki so držali amer. avijatika.

Marfa, Tex., 21. avgusta. — En bandit je bil ubit in nadaljna dva sta bila ujeta, odkar so ameriške kavalerijske čete prekoračile Rio Grande v sredo zjutraj.

Poročilo, ki je dospelo semkaj ponoči, pripoveduje o nekem ameriskem kavalerijskem seržantu, ki je prihajal ponoči na mejo ter izjavil, da je ujel kapitan Matlack dva bandita, o katerih je prepričan, da sta bila zapletena v zajetje ameriških avijatikov Petersona in Davisa.

Noben teh mož ni Renteria, voditelj banditov. Ameriške čete so stale večraj ponoči na sledu banditov, potem ko so zopet našle sled banditov, katero so izgubile tekono velikega naliva v torek.

General Pruneda je s približno 250 kavaleristi Carranze prenočil v bližini Cuchillo Parado, štiri-deset milj ob reki Conchos navzgor. Ameriške čete so prišle večkrat v stik s četami Carranze, ne da bi prišlo do kakih spopadov. Tako pravijo poročila iz polja.

Cosme Bengochea, mehiški konzul v Presidio, Tex., je objavil, da zasledujejo čete Carranze istejl kot Amerikanci, da namreč dohite in polove bandite. Rekel je nadalje, da ne pričakuje nikakih spopadov med ameriški in mehiškimi četami.

Zanikal je tudi vest, da je bil Chico Cano, vodja ustahev v Ojinaga okraju, imenovan kapitan Carranzove posadke v San Jose, nasproti Indio, Tex., ob Rio Grande.

Generalni major Dickman, po-veljnik južnega departmenta, bo dospel še danes semkaj, da nadzoruje čete v Big Bend distriktu. Ni še znano, če bo šel general Dickman k Rio Grande, dočim se bo mudil tukaj.

Ameriški avijatikji pomagajo Carranzovim častnikom, da ostane na slednji v stiku s četami generala Pruneda.

NADVOJ. JOŽEFU SE MAJA PRESTOL!

Zavezniki ga lanko prisilijo k odstopu. — Po celi Ogrski je bilo proglašeno obsedno stanje.

Pariz, Francija, 21. avgusta. — (Poročilo Asss. Press). — Herbert Hoover, načelnik mednarodne pomožne organizacije, ki se je ravnokar vrnil s svojega dvotedenskega potovanja, je povedal danes ameriskim dopisnikom, da bo uvedena diplomatska akcija za takojšnje odstavljenje nadvojvode Jožefa. Le na ta način bo imela Ogrska priliko vstanoviti popularno vlado.

Mr. Hoover, ki je v pondeljek odpotoval z Dunaja, je podal danes poročilo najvišjemu svetu. Zatem je povedal častnikarskim poročevalcem, da bi moral nadvojvoda Jožef tekono par dni odstopiti, če bi zavzel najvišji svet trdno stališče. Če ostane Jožef še par tednov na prestolu, bo prišlo do strašnega prelivanja krvi.

Združene države bodo imele odločilno besedo. One lahko preprečijo obnovenje habsburške dinastije in sicer s tem, da nje ne vladne enostavno ne priznajo. Noben Amerikaneec ne more biti zadovoljen, če bi bil na ogrskem prestolu nadvojvoda Jožef. Amerika je vendar vsled tega šla v vojno, da prežene Habsburžane in Hohenzollernece.

Rumuni še vedno zaplenjujejo ogrska hrano. — Rumno večeraj — je rekel — se Rumuni vsprico Amerikancev zaplenili sedem velikih avtomobilov, naloženih z zdravilskimi potrebščinami, ki so bile namenjene za neko hiralnico v Budimpešti.

Rumuni se niso čisto nič brigali za pretne najvišjega sveta. — Kodanj, Dansko, 21. avgusta. Sem je dospelo poročilo, da je bilo nad celo Ogrsko proglašeno obsedno stanje.

BOJI V HONDURAS.

San Salvador, 21. avgusta. — Revolucijonarna sila, broječa 950 mož, je bila popolnoma porazena in razpršena pri La Esperanza, nekako dvajset milj od meje Salvadorja. Tako se glasi v brzjavki, katero je sprejel semkaj poslanik iz Hondurasu od predsednika Hondurasu.

Bitka je trajala štiri ure in u-staši so izgubili 140 ubitih in veliko število ranjenih. Vladne čete so vjele veliko število ustahev ter zaplenile mnogo vojnega materiala.

Cerro Santa Rosa vsprico dvesto vojakov posadke ter več stotin civilistov, ki so prišli gledat ta prizor.

A BRITISH DIVING PARTY ALONGSIDE ONE OF THE SUNKEN GERMAN SHIPS

A BRITISH DIVING PARTY ALONGSIDE ONE OF THE SUNKEN GERMAN SHIPS

SELITEV NEMCEV STAVKARSKO GIBANJE

Argentina je pripravljena sprejeti nemške izselence a pod pogojem, da postanejo državljani.

Berlin, Nemčija, 21. avgusta. — Pričakovati je, da bo poskusilo več milijonov Nemcev zapustiti Nemčijo, kakorhitro bodo mogli dobiti potne listine ter si poiskati bolj ugodne življenske pogoje v inozemstvu.

Pred kratkim organizirani izseljevalni in priseljevalni urad v Nemčiji zanikuje vest, da skuša neka nemška komisija v Argentini preskrbeti vse potrebno za sprejem 5.000.000 Nemcev, kar je veliko več kot bi mogla dežela prebaviti naenkrat, vendar pa izjavlja, da bodo odšli delegati novega urada v kratkem v Argentino, da zavarujejo one Nemce, ki bi dospeli tjakaj, da jih ne bodo oropali ali osleparili.

Urud pravi, da je Argentina Nemcem prijazna in da nudi dobre prilike za strokovno izurjene delavce kot tesarje, urarje, mehanike in tiskarje.

Argentinski generalni konzulat pravi, da je bila odposlana v Argentino komisija, ki bo nakupila zemljišča za izselence ter ustanovila šole.

Konzulat pravi, da je argentinska vlada pripravljena sprejeti velike kolonije Nemcev, da pa zahteva, da sprejmejo argentinsko državljanstvo, da ne bo nobene nevarnosti, da bi se ustvarilo državno notranjosti države.

MEHIŠKE ZMEDE

Kapitan je ujel bandita, o katerima trdi, da sta bila v družbi onih, ki so držali amer. avijatika.

Marfa, Tex., 21. avgusta. — En bandit je bil ubit in nadaljna dva sta bila ujeta, odkar so ameriške kavalerijske čete prekoračile Rio Grande v sredo zjutraj.

Poročilo, ki je dospelo semkaj ponoči, pripoveduje o nekem ameriskem kavalerijskem seržantu, ki je prihajal ponoči na mejo ter izjavil, da je ujel kapitan Matlack dva bandita, o katerih je prepričan, da sta bila zapletena v zajetje ameriških avijatikov Petersona in Davisa.

Noben teh mož ni Renteria, voditelj banditov. Ameriške čete so stale večraj ponoči na sledu banditov, potem ko so zopet našle sled banditov, katero so izgubile tekono velikega naliva v torek.

General Pruneda je s približno 250 kavaleristi Carranze prenočil v bližini Cuchillo Parado, štiri-deset milj ob reki Conchos navzgor. Ameriške čete so prišle večkrat v stik s četami Carranze, ne da bi prišlo do kakih spopadov. Tako pravijo poročila iz polja.

Cosme Bengochea, mehiški konzul v Presidio, Tex., je objavil, da zasledujejo čete Carranze istejl kot Amerikanci, da namreč dohite in polove bandite. Rekel je nadalje, da ne pričakuje nikakih spopadov med ameriški in mehiškimi četami.

Zanikal je tudi vest, da je bil Chico Cano, vodja ustahev v Ojinaga okraju, imenovan kapitan Carranzove posadke v San Jose, nasproti Indio, Tex., ob Rio Grande.

Generalni major Dickman, po-veljnik južnega departmenta, bo dospel še danes semkaj, da nadzoruje čete v Big Bend distriktu. Ni še znano, če bo šel general Dickman k Rio Grande, dočim se bo mudil tukaj.

Ameriški avijatikji pomagajo Carranzovim častnikom, da ostane na slednji v stiku s četami generala Pruneda.

NADVOJ. JOŽEFU SE MAJA PRESTOL!

Zavezniki ga lanko prisilijo k odstopu. — Po celi Ogrski je bilo proglašeno obsedno stanje.

Pariz, Francija, 21. avgusta. — (Poročilo Asss. Press). — Herbert Hoover, načelnik mednarodne pomožne organizacije, ki se je ravnokar vrnil s svojega dvotedenskega potovanja, je povedal danes ameriskim dopisnikom, da bo uvedena diplomatska akcija za takojšnje odstavljenje nadvojvode Jožefa. Le na ta način bo imela Ogrska priliko vstanoviti popularno vlado.

Mr. Hoover, ki je v pondeljek odpotoval z Dunaja, je podal danes poročilo najvišjemu svetu. Zatem je povedal častnikarskim poročevalcem, da bi moral nadvojvoda Jožef tekono par dni odstopiti, če bi zavzel najvišji svet trdno stališče. Če ostane Jožef še par tednov na prestolu, bo prišlo do strašnega prelivanja krvi.

Združene države bodo imele odločilno besedo. One lahko preprečijo obnovenje habsburške dinastije in sicer s tem, da nje ne vladne enostavno ne priznajo. Noben Amerikaneec ne more biti zadovoljen, če bi bil na ogrskem prestolu nadvojvoda Jožef. Amerika je vendar vsled tega šla v vojno, da prežene Habsburžane in Hohenzollernece.

Rumuni še vedno zaplenjujejo ogrska hrano. — Rumno večeraj — je rekel — se Rumuni vsprico Amerikancev zaplenili sedem velikih avtomobilov, naloženih z zdravilskimi potrebščinami, ki so bile namenjene za neko hiralnico v Budimpešti.

Rumuni se niso čisto nič brigali za pretne najvišjega sveta. — Kodanj, Dansko, 21. avgusta. Sem je dospelo poročilo, da je bilo nad celo Ogrsko proglašeno obsedno stanje.

BOJI V HONDURAS.

San Salvador, 21. avgusta. — Revolucijonarna sila, broječa 950 mož, je bila popolnoma porazena in razpršena pri La Esperanza, nekako dvajset milj od meje Salvadorja. Tako se glasi v brzjavki, katero je sprejel semkaj poslanik iz Hondurasu od predsednika Hondurasu.

Bitka je trajala štiri ure in u-staši so izgubili 140 ubitih in veliko število ranjenih. Vladne čete so vjele veliko število ustahev ter zaplenile mnogo vojnega materiala.

Cerro Santa Rosa vsprico dvesto vojakov posadke ter več stotin civilistov, ki so prišli gledat ta prizor.

GLAS NARODA (Slovenski Glasnik)
SLOVENSKO PUBLISHERING COMPANY
FRANK SAKBER, President. LOUIS BENEDIS, Treasurer.
Place of business of the corporation and address of above offices: 82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Moška beseda

Na drugem mestu prinašamo izvleček iz govora, katerega je imel v senatu novoizvoljeni senator McCormick iz Illinoisa. Ta govor je predstavljal veliko obtožbo in utemeljeno obtožbo ne le mirovne pogodbe z Nemčijo, temveč tudi pogodbe, tikajoče se ustvarjenja Lige narodov.

Senator McCormick je na povsem pravičen način povdarjal, da bo prišla takozvana Liga narodov v dobro le velikim evropskim državam, ki so si v preteklosti osvojile ves svet in tekom sedanjih vojne izpopolnile te svoje osvojitve, katere hočejo sedaj zavarovati s pomočjo Lige narodov.

Anglija, Francija, Japonska in tudi Italija so razdelile med seboj svet in Liga narodov naj služi v to, da se tem državam zavaruje nemoteno posest zavojevanih ozemelj.

Pravilno povdarja McCormick dejstvo, da je zmaga v svetovni vojni nanovo vzbudila med zavezniškimi narodi duha imperijalizma — torej istega duha, proti kateremu so se baje vojskovali zavezniški in katerega so hoteli iztrebiti z zemeljskega površja.

Nemški imperijalizem je bil nekaj grdega, a zavezniški je dober. Najti pa je na srečo še vedno ljudi, ki so tako nepristranski, da obsojajo imperijalizem vseh psov, ne le pri Nemcih in eden takih mož je tudi senator McCormick iz Illinoisa. On je proti imperijalizmu in naj je nemški ali pa angleški, francoski, japonski ali italijanski.

Z največjim povdankom se je obrnil senator proti članoma X. in XI. v pogodbi glede Lige narodov, ki določata, da sme Liga narodov nastopiti proti vsakemu, ki bi ogrožal bodoči mir sveta.

Če bi prišlo do spora med dvema narodoma, ima svet Lige narodov pravico vpriporiti katerokoli akcijo, ki se mu zdi potrebna, ne da bi vprašal prizadete stranke za mnenje.

Smisel celega dogovora je vsled tega zagotoviti velikim narodom ozenlja, katera so si pridobili poštenim ali nepoštenim potom in preprečiti ali zatreti vsako revolucijo, ki bi bila posledica zatiranja od strani ene ali druge izmed veselih.

Vsi člani Lige narodov pa bi bili dejanski obvezani posredovati v takem slučaju z oboroženo silo ter žrtvovati svoje ljudi za stvar, ki mogoče ni njih briga.

Amerika kot član Lige narodov, bi bila prisiljena poslati svoje čete, kjerkoli bi izbruhnile revolucije, porajajoče se iz nasilja in s tem bi seveda tudi pripomogla krivici do zmage.

Imperijalizem kot ga še ni videl svet, bi bil uveljavljen in celi svet bi bil podrejen volji in sklepom treh ali štirih velikih narodov.

Nas Slovence zanima predvsem, kaj bi imeli mi od Lige narodov. Mi Jugoslovani smo eden izmed onih manjših narodov, ki so največ pričakovali od pariške konference. Mislili smo, da bo v resnici napočila doba pravice in enakopravnosti za vse, tudi najmanjše narode.

Domnevali smo, da bodo utelešene točke, katere je proglasil predsednik Wilson kot temelj bodočega svetovnega reda.

Nočemo opisovati tukaj, kako kruto smo bili prevareni. Meste kruha so nam dali kamen in mesto prostosti suženjstvo.

Vse lepe obljube so bile pozabljene in velik del našega naroda, ki je že toliko trpel v preteklosti, je prišel v kremplje najbolj zaričnega med zavezniškimi narodi, v kremplje nenasitne Italije.

Ostali del našega naroda se je združil s Hrvati in Srbi v eno državo, ki je seveda šele v prehodnem stanju in koje končna organizacija je še negotova.

Kljub temu pa moramo opaziti že sedaj nekaj skrajno neprijetnih dejstev.

S Hrvati vred smo stopili v zvezo s Srbijo povsem pristovoljno ter stavili pogoj, da se določi bodoča oblika vlade na ustavo dajajočem zborovanju, ki naj bi se vršilo v določenem času.

Tega ustavodajnega zborovanja še ni bilo, in zastopniki Hrvatov in Slovencev in Belgradu so le zastopniki svojih strank, ne pa izvoljeni zastopniki naroda.

Čepčav ni narod še govoril, je vendar oficijelni naslov oni kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev. Nihče ni vprašal Hrvatov in Slovencev, če hočejo kraljevino ali ne in nikdo se ne briga za sklicanje ustavodajne skupščine, kar pa je v gotovi meri upravljeljivo, ker niso še uveljavljene definitivne meje bodoče jugoslovanske države.

Srbija kot taka ni storila dosedaj še ničesar, če reči naše slovenske in hrvaške kraje iz rok Italije. Ko pa bo enkrat sklenjen mir ter bodo določene meje, bo vestrud zaman.

Če bodo zavezniki sprejeli in odobrili Ligo narodov, bo vsak odpor proti italijanskemu nasilju nemogoč, kajti Jugoslovani ne bodo imeli v slučaju revolucije opravka le z Italijani, temveč z vsemi člani Lige narodov in mogoče tudi z Ameriko, če bi slednja stopila v krog onih, ki hočejo ovekovečiti neljudski storjene krivice ter vsiliti celemu svetu nadozgodovno par narodov, ki domanevajo, da so pekličani vladati svetu prav tako kot je nekoč nemški kaiser do-

Prijatelj v potrebi — najboljši prijatelj

Pred kratkim je nekdo opoldne bodel v domu, ki ni imel električne napeljave. Treba je bila električne veternice. Ob štirih popoldne je bila inštalirana začasna žica in veternica je hladila bolniško sobo.

V tem času je veternica dober prijatelj. Pazite, da ne boste v teh nočeh brez veternice.

Blagovolite si ogledati veliko izbiro v naših izložbah.

The New York Edison Company

At Your Service
Irving Place and 15th Street—Stuyvesant 5600
District Office
where Electrical Appliances of all kinds are on display

mneval, da je od Boga poslani vladar celega sveta. Naša svoboda ne bo v takem slučaju vredna niti piškavega oreha, kajti premalo nas je, da bi mogli žrtvovati velik del našega naroda.

Razentega pa bi nas močnejši sosed ekonomski in trgovski uničil, če ne v enem desetletju, v pol stoletja pa zagotovo.

To je torej ona svoboda in ona prilika za neomejen trgovski in ekonomski razvoj, katero nam je zagotovila pariška konferenca in katero nam hoče zajamčiti Liga narodov.

Difficile est satiram non scribere. — Teško je človeku ne napisati satire...

NAPAD NEMCEV NA POLJAKE V SLEZIJI.

Varsava, Poljska, 19. avgusta. Danes v zgodnji jutranji uri so izbruhnile sovražnosti med Nemci in Poljaki na južno-iztočni meji Slezije, kjer so Nemci nenadno napadli poljske črte ter zasejali dve vasi. Poljsko prebivalstvo se je dvignilo, pogrnalo Nemce iz vasi ter zasedlo dve vasi na nemški strani demarkacijske črte.

Herbert Hoover, načelnik zavezniške pomožne organizacije, ki se mudi sedaj na Poljskem, je takoj odpisal v dotično ozemlje ameriške armadne častnike, ki naj bi dovedli do prekinjenja sovražnosti.

ROJAKI NAROČATE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

Hrana in obleka za vse dele Evrope

Trgovski department European Exchange korporacije je zate, ko je potrošil veliko časa in denarja v prvi preiskavi glede razmer, dov šel to praktično metodo, kako vam stati na strani, da pomagata svojim sorodnikom in prijateljem doma, s tem, da vam da na razpolago izborne predmete po velikoprodajni ceni. Preskrbi vam nadalje izvrstne možnosti za pošiljanje potom direktnih parnikov v Trst, Reko, Konstanco, Gdansk, Rotterdam in druga evropska pristanišča.

Mi smo tudi potom kablja v dnevnem stiku s svojimi agenti v glavnih evropskih mestih, in oni zamorejo odposiljati one predmete domov, ki so najbolj potrebni. Vsled tega navajamo par izbranih skupin predmetov, ki skoraj vsaka družina v sedanjem času krvavo potrebuje.

Table with 3 columns: Štev. 1, Štev. 2, Štev. 3. Lists various goods like flour, rice, coffee, etc. with prices.

NAŠA ŽIVILA SO GARANTIRANO POPOLNOMA ČISTA TER SE V VSEH OZIRIH STRINJAJO S POSTAVNIMI DOLOČBAMI AMERIŠKE POSTAVE GLEDE PRIST-NIH ŽIVIL.

Obleke in obuvala, katere nudimo tukaj, so najboljše kakovosti na trgu ter so bila skrbno izbrana z ozirom na sedanje največje potrebe doma.

Možke vse-volnene obleke \$18.00; vseh mer. vrhne suknje zametna podloga \$14.00; oprsniki s zametno podlogo \$3.50; ženske vrhne suknje s kožuhočinasto podlogo \$24.00; možki prvovrstni težki čevlji \$6.00; ženski čevlji \$5.00; možki visoki gumijasti težki skorjaji \$6.00; škornji do kolen \$4.75; otroški čevlji \$3.00; možke delavne srajce \$1.25; možka težka spodnja obleka \$3.00; volneni šali \$7.50; glavna ogrinjala volnena \$2.00; svilena \$3.00; bombažasta \$1.25; ženske volnene nogavice 50 centov par.

TE CENE VKLJUČUJEJO STROŠKE ZA PAKANJE, ZAVAROVALNINO IN PREVOZNE STROŠKE IZ NEW YORKA PRED VRATA VAŠEGA SORODNIKA ALI PRJATELJA V EVROPI.

Mi garantiramo, da bodo zabojni točno in varno odposlani. Uredili bomo, da vam bo dostavljeno potrdilo onega, na katerega je bilo naslovljeno ali bomo pa vrnili denar, če zaboj ne bo varno oddan.

Mi imamo agente v več mestih vsake evropske dežele, potom katerih domo z veseljem odgovarjali na vaše vprašanja glede vaših prijateljev in sorodnikov.

The European Exchange Corporation
425 Seventh Ave. Dept. 81. 16 New York, N. Y. New York, N. Y.

ŠTODENSKA ZVEZA PREKO ROTTERDAMA

ZDRUŽENE DRŽAVE IN ABISINJA.

London, Anglija, 21. avgusta. Ameriški državni department je na sledi nekaterih zlokobnih ljudi, ki očitno skušajo zamotati odnose med Zdrženimi državami in Abisinijo, so najbolj kordijalnega značaja. Pred kratkim so izšla v angleških listih poročila od njih poročevalcev v Ameriki, v katerih se je glasilo, da se je z abisinskimi delegati v New Yorku in drugod grdo postopalo in sieer na podlagi navodil iz državnega departmenta.

Poslanik Davis je izdal danes na angleško časopisje odločno znanikanje takih poročil ter obrazložil gostoljubnost, katere so bili deležni abisinski delegati v Ameriki. Vlada Zdrženih držav skuša na vsak način ugotoviti vire teh malicioznih poročil.

MORILCA SO VLEKLI NA ELEKTRIČNI STOL.

Trenton, N. J., 21. avgusta. — Včeraj zvečer so bili v tukajšnji državni jelnitnici usmrčeni na električnem stolu Frank La Varria, Mihael de Palma in Gareno Palmari, ker so zavratno umorili Romana Smitha 70-letnega farmerja, ki je živel v bližini South River. Umor so izvršili dne 11. oktobra 1917.

La Varria so morali vleči na električni stol pomožni paniki, potem ko je poskušal razbiti svojo šrepinjo ob železne droge svoje smrtne celice.

Vsi trije so bili gangsterji iz New Yorka in La Varria, kojega obraz in glava sta bila pokrita s krvjo, je go posadili na stol. Dva katoliška duhovnika sta medtem brala molitve za umirajoče.

ANGLEŠKI PRINC JE DOSPEL V KANADO.

Quebec, Kanada, 21. avgusta. Danes zvečer ob šestih se je izkrcal tukaj valeski princ. Ljudstvo ga je navdušeno pozdravljalo, in godba je igrala angleško narodno himno.

Jugoslovanska Katol. Jednota
Ustanovljena leta 1898 — Inkorporirana leta 1900
Glavni urad v ELY, MINN. J.

GLAVNI URADNIKI:
Predsednik: MIHAEL ROVANSKI, box 251, Conemaugh, Pa.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, box 106 Pearl Ave., Lorain, Ohio.

JOHN GOUZE, Ely, Minn.
ANTHONY MOTZ, 9641 Ave. M. So. Chicago, Ill.
IVAN VARGA, 5128 Natrona Alley Pittsburgh, Pa.

JREGOR J. PORENTA, box 176, Black Diamond, Wash.
LEONARD SLABODNIK, box 480, Ely, Minn.
JOHN RUPNIK, S. K. box 24, Export, Pa.

JOSEPH PLAUTZ, Jr., 432-7th St. Calumet, Mich.
JOHN MOVERN, 234-2nd Ave., Duluth, Minn.
MATT FOGORELC, 7 W. Madison St. Room 808 Chicago, Ill.

RUDOLF PERDAN, 6036 St. Clair Ave., NE Cleveland, Ohio.
FRANK ŠKRABEC, Btk. Yds. Sta. box 68 Denver, Colo.
JREGOR HRESČAK, 407-8th Ave., Johnstown, Pa.

Jednotno glasilo: GLAS NARODA.
Vsi dopisi, tikajoči se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljave naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse prelože pa na predsednika porotnega odbora. Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bodo ostrilo.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovancem za običen pristop. Jednota posluje po "National Fraternal Congress" lestvici. V blagajni ima krog \$300,000 (tristotisoč dolarjev). Bolniških podpor, podobnih in smrtun je že izplačala od \$1,500,000 (en milijon in pol dolarjev).

Bolniška podpora je centralizirana. Vsak opravičen bolnik si je svojo dobo podporo, kadar jo potrebuje.
Društva Jednote se nahajajo po raznih naprednih slovenskih naselbinah. Tam, kjer jih ni, priporočamo ustanovitve novih. Društvo se lahko ustanovi s 25 člani ali članicami.

Za nadaljna pojasnila se je obrniti na glavnega tajnika.
AVSTRIJCI SE UPIRAJO.

Pariz, Francija, 21. avgusta. — Avstrijska delegacija je včeraj izjavila najvišjemu svetu, da mora odnesti popolno besedilo pogodbe na Dunaj in da ne more podpisati mirovne pogodbe brez odobrenja narodne skupščine. To je presenetilo svet, ki je domneval, da ima avstrijska delegacija polnomoč za podpisanje pogodbe. Svet je pozval Avstrijce, naj ukrenejo vse potrebno, da bodo podpisali pogodbo, ne da bi jo odnesli na Dunaj.

Polpna pogodba ne bo izročena Avstrijem pred potekom nadaljnjih štirinajstih dni in če bodo vstrajali pri zahtevi, da odnesejo pogodbo na Dunaj, se bo podpisanje pogodbe zavleklo za nadaljnjih deset dni.

Najvišji svet je imenoval posebni komitej, da odgovori na avstrijsko poslanico, tikajočo se avstrijskih interesov izven Evrope. Ameriški član tega komiteja je Mr. Dreisel. Načelnik pa je Franceoz, Jean Gout.

STAVKA YORKSHIRE PREMOPGARJEV.

London, Anglija, 21. avgusta. Stavka premogarjev v Yorkshire premogovnem okraju, ki se je vršila skozi več tednov, je končana. Vsi premogovniki v Yorkshire okraju bodo pričeli z obratovanjem, kakorhitro bo to primer no.

PREMOP NA ŠPICBERGIH.

London, Anglija, 21. avgusta. Neka škotska ekspedicija, katero je vodil dr. W. Bruce, je našla na Špicbergih bogate sklade premoga, ki vsebujejo najmanj 5,000,000 ton in ki leže na površini. Tako pravijo poročila, ki so prišla semkaj.

JOŽEF SE JE ZAHVALIL RUMUNSKI.

Bukarešt, Rumunska, 20. avg. Načelnik ogrske vlade, nadvojvoda Jožef jep oslal rumunskemu kralju dolgo brzojavko, v kateri se mu zahvaljuje, ker so njegovi vojaki rešili Ogrsko pred boljše-vizmom. Ministrski predsednik Friedrich se je zahvalil generalu Holbanu, ker je napravil mir v Budimpešti.

Uganka.

Debel trebuh — prazna glava. Kamor stopi čast in slava, koder hodi, vsepovsodi sajni svetniški nad njim plava.

Ko je bilo treba vneti ves zanos kraljeve slave, morali so njemu vzeti za kurivo slamo iz glave.

Bes je viškom zagorelo razsvetlilo vse naslove Aleksandra, Džordža, Petra. Pa je prišla sila vetra, in je strašno zasmrdelo: vsi tistišmi si nosove.

(Odgovore je treba pošiljati na Društvo odstavljentih predsednikov.)

Sanjal Midy

